

Prædiken til 10. søndag efter trinitatis

Luk. 19, 41-48

Da Jesus kom nærmere og så Jerusalem, græd han over den og sagde: "Vidste blot også du på denne dag, hvad der tjener til din fred. Men nu er det skjult for dine øjne. For der skal komme dage over dig, da dine fjender skal kaste en vold omkring dig, belejre dig og trænge ind på dig fra alle sider. De skal jævne dig med jorden og dine børn sammen med dig, og de skal ikke lade sten på sten tilbage i dig, fordi du ikke kendte din besøgelsestid". Så kom han ind på tempelpladsen, og han gav sig til at jage dem ud, som drev handel dér, og han sagde til dem: "Der står skrevet: 'Mit hus skal være et bedehus'. Men I har gjort det til en røverkule". Han underviste hver dag på tempelpladsen. Ypperstepræsterne og de skriftkloge, ja, alle folkets ledere søgte at få ham ryddet af vejen; men de kunne ikke finde ud af, hvad de skulle gøre, for hele folket hang ved ham for at høre ham. Luk 19, 41-48

Kampen mellem det gode og det onde eksisterer – uophørligt. I vore omgivelser og inden i os selv. Som et uafrysteligt grundvilkår i livet, vi bestandigt må tage stilling til. Gudskelov med forskellig styrke og de gode år bliver ofte en slags åndelig reserve, vi kan tære på.

I Bibelen er de to grundvilkår repræsenteret

fra begyndelsen af: "der var mørke over urdybet, og Guds ånd svævede over vandene". Gud sagde: 'Der skal være lys!' Og der blev lys. Gud så, at lyset var godt, og Gud skilte lyset fra mørket. Gud kaldte lyset dag, og mørket kaldte han nat". Som et bagtæppe for alle vores menneskelige følelser ligger naturen, døgnets rytme, de kosmiske kræfter.

Lys, mørke, sorg og glæde, paradiset og slanger – beretningerne er mange i Bibelen, og de fleste realistisk tæt på vore egne liv. Mange, mange mennesker tager en "Jakobs kamp" for at finde en Gudsforståelse, en mening, for at klare et liv.

Vores bønner kan være mange. Vi råber - nogle gange som Kingo formulerede det "med troens skrig", eller som vi hører det i *Salmernes Bog* med høje råb "Lyt - skynd dig at komme til mig" - andre gange med en næsten uørlig hvisken, for de veje, vi bliver nødt til at gå, føles ubærlige, kan være så tunge at gå, at vi kan tvivle på, at de kan gåes til ende, vi kan opleve vi synker i knæ og ordene sidder fast i halsen og kun et lille gisp "hjælp" kommer frem.

Ved vi, hvad der tjener til vores fred? I evangeliet græder Jesus over Jerusalem:

”Vidste blot også du på denne dag, hvad der tjener til din fred. Men nu er det skjult for dine øjne”. siger han. Der var mørke, ondskab og ufred. Romerne som besættelsesmagt vidste godt, hvordan magt skal udøves. De havde en meget stærk og effektiv hær og fik dermed besat mange lande - også jødernes.

De var et udvalgt folk, der de havde fået løfte om, at Gud gik med dem, og de tænkte, som vi kan tænke, at så sker intet ondt. Når det så alligevel sker, at vi møder tilværelsens endelighed i en eller anden skikkelse, fyldes vi af sorg.

Det er også situationen for Jesus, da han udbryder ordene. På stedet, hvor man mener, han talte, ligger der i dag det lille smukke ”Tårernes kapel” – en kirke med fantastisk udsigt ind over Jerusalems gamle bydel, og i hvert hjørne på taget står 4 store krukke. Slet ikke store nok til at samle al den ufred der hersker mod nord, syd, øst og vest, men måske som påmindelse om, at al den fred, lykke og glæde man kæmper for, og som mislykkedes af ideologiske grunde, mangel på våben, politisk eller menneskelig vilje, alt det fældes der tårer over – også hos Gud.

Fred tales der stadig meget om – også manglen på den. Der laves fredsforhandlinger, men med meget brogede resultater, voldens spiral er ikke sådan at stoppe. Død, undergang, krig og mure skiller mennesker og truer freden over det meste af verden.

Jeg læste, at fransk-amerikaneren René Girard, som er meget kendt verden over for sine teorier om samfund og religion, og som bekendte sig som kristen, mente, at menne-

skene historisk set er blevet mindre voldelig takket være religion. Han mente, der er håb om, at vi stadig udvikler os hen mod mindre og mindre vold i vores natur. Takket være blandt andet evangeliernes lidelseshistorie om Jesu død på korset som menneskeheds uskyldige syndebuk er vi blevet bevidste om, at sådan må vi ikke længere behandle hinanden. Vi må ikke slå hinanden ihjel, og hvis hvert menneske indser det, og indser, at der hvor kærlighed, tilgivelse og håb findes, der er Guds rige, så vil volden ophøre. Vidunderlig smuk tanke – og tro. Men virker det realistisk?

På den anden side – hvad er alternativet? Når Jesus i dag siger, ”mit hus er et bedehus” – så peger han på en måde til at besinde os på, at Guds rige er der, hvor kærlighed, tilgivelse og håb findes – og at vi måske netop gennem bøn kan skærpe tanken for, hvad det er vi skal arbejde for.

Gennem bønner bliver vi måske bevidste om, at vi dybest set ikke er herre over så meget. Fadervor er central for os kristne, fordi Jesus selv har formuleret den for os. Den peger så fint på, at vi er sat ind i en nær relation med Gud som far med den myndighed, der hører med til sådan en titel. Han ved, hvad vi trænger til, endnu før vi beder om det. I bønner forskydes perspektivet væk fra os selv, og hen imod Gud eller det, som skal komme. I Fadervor åbnes horisonten, det er ikke kun vore egne ønsker og drømme, vi ser ind i, men det er også Guds dage, vi går ind i, og det er i dem, vi skal virke og være. Fadervor sætter os ind i det rette forhold mellem tid og evighed, imellem os og vor himmelske far. Hvad dagene brin-

ger, ved vi ikke.

Her er det springende punkt: Det er ikke altid, at bønner giver os fred. Det er ikke altid, vi får, det, vi håber og ønsker. Måske ligger noget i forståelsen af ordet fred.

Ordet fred kan nemlig forstås på flere måder. En almindelig opfattelse er, at fred er det modsatte af krig. En tilstand. Andre vil sige fred er en proces, der formindsker vold, nød og ufrihed. Så er der den tankegang, som vi også møder i Det gamle Testamente, at fred indebærer lykke, harmoni og trivsel både i det nære liv og i politik og naturen. Men det hebraiske ord *Shalom* bruges også, hvor man ikke ser fred og krig som modsætninger. En fredspagt mellem to parter, der kunne være i krig, men som har fred i kraft af at have indgået en aftale, hvor begge parter accepterer og respekterer det, man har lovet hinanden f.eks. vedrørende sikkerhed. I evangeliene forkyndes Guds rige, men langt fra alle tager imod. Men det er også værd at mærke sig, at fred og frelse her går hånd i hånd. Det betyder måske, at vores menneskelige forståelser af fred ikke er det samme som Guds fred. Guds fred er, at vi nu og i sidste ende hører til hos ham – både de mørke og de lyse dage; at han vil os noget – både de dage hvor livet løfter sig i fryd, og de dage hvor mørke, sygdom, jordiske ufred og sorg fylder. Han har lovet os følgeskab, og gør det trofast – også når vi vender ryggen til.

Jeg fik skøn fortælling i torsdags af en ældre herre. Han fortalte, at på Strandmøllen, når man kommer ind på kontoret, og går lidt ind, så er der en smuk almuedør. Over den står: ”Gud giver os nødderne – men han

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

knækker dem ikke for os”.

H.C. Andersen var betaget af ordene – og bruger dem i eventyret *Lisjomfruen* - og jeg tænker, det er sådan, det er: Vi får livet givet, og hvordan vi forvalter det, forholder os til det, vi kommer ud for, det er op til os. Livet kan indimellem synes at være som en hård nød at knække. Det stiller krav. Og i løbet af et menneskeliv oplever vi flere gange noget, som synes at være en hård nød at knække. Det stiller krav til vores udholdenhed, tro og kreativitet, når tingene ikke sker, som vi ønsker det, og når vi ikke synes, vores bønner høres eller vi ikke oplever, at det, vi håber allermost, sker.

Forstå det kan vi ikke altid, og at livet er uretfærdigt, det erfarer vi også, og nogle gange står vi med vores begrænsede viden og erkender stykkevis. Men blive ved med at bede Gud om hjælp det kan vi altid.

Amen

Charlotte Paaskesen

Taarbæk Sogn

Salmer:

332, 7, 311, 396, 348, 426